

ĮVYKIAI, PROBLEMOS, NUOMONĖS

NACIONALINĖ Gvardija – Petras Maksimavičius	3
GIMNAZISTŲ EGZAMINŲ TESTŲ VERTIMAI SU KLAIDOM – Irena Gasperavičiūtė	4
ATKURTAI LIETUVAI 100: ĮKVĖPTI ATEITIES	20

ŠVIETIMAS

PASKUTINIS SKAMBUSIS PUNSKO LICĖJAUS JUBILIEJINEI ABITURIENTŲ LAIDAI – Aldutė Vaičiulytė, Silvija Valinčiūtė	6
LICĖJAUS ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS – Petras Vitkauskas	8
AR PUNSKO LICĖJUJE ŽEMAS MOKYMO LYGIS? – Marytė Misiukonienė	9

KULTŪROS BARUOSE

GIEDOKIM LIETUVAI - „LIETUVA BRANGI“... – Asta Pečiulienė ...	10
„MANO SAPNUOSE VAIKŠTAI, LIETUVA“	13
AČIŲ TAU, MAMA! – Jurgita Stankauskaitė	14
„BENDRA VEIKLA SUVIENIJA LAZDIJŲ IR SEINŲ KRAŠTO LIETUVIŲ VAIKUS“ – Dalia Astrauskienė	16
PAVASARIO MUGĖ PUNSKO – Jolanta Latvienė	17
APIE KNYGOS IR MENO PAVASARĮ PAVASARIO MUGĖJE – Marytė Malinauskienė	18

IŠ MŪSŲ PRAEITIS

1812 METAI SEINŲ APYLINKĖJE – Virginijus Oželis	20
--	----

SKELBIMAI

SPAUDA RAŠĖ

LIETUVOS ŽINIASKLAIDA	26
-----------------------------	----

Viršeliuose:

Motinos dienos koncertas Punske (Virginijos Karčiauskienės nuotr.)
 Tarptautiniai šokių susitikimai Ribnyke
 (Janusz Rzymianek nuotr.)

REDAKCIJOS ADRESAS:

16-515 Puńsk, ul. A. Mickiewicza 23
 tel./faks. 87 5161 416
 www.e-ausra.pl
 ausra@o2.pl

LEIDŽIA:

Lenkijos lietuvių draugija
 16-500 Sejny, ul. 22 Lipca 9
 tel./faks. 87 5162 125

Vyr. redaktorė – Irena Gasperavičiūtė
 Redakcijos sekretorius – Petras Vitkauskas
 Stilistė, korektorė – Birutė Burdinaitė-Ołow
 Techn. redaktorė – Aldona Jonušonytė

KORESPONDENTAI: Petras Maksimavičius,
 Eugenija Pakutkienė, Jurgita Stankauskaitė

Spausdino „Aušros“ leidyklos spaustuvė.

Numeris pasirašytas spaudai 2016-05-12.

Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos
 nuožiūra.

„Aušros“ redakcijos sąskaita:

BS Sejny O/Puńsk, ul. A. Mickiewicza 52,
 16-515 Puńsk
 Nr. 33 93540007 0070 0000 0198 0008
 SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

Lenkijos lietuvių draugijos sąskaita:

BS Sejny, ul. Marchlewskiego 1, 16-500 Sejny
 Nr. 23 93540007 0000 0000 0198 0002
 SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

RUCH S.A. vykdoma prenumerata

Spausdinto leidinio prenumeratą galima užsakyti
 tiesiogiai interneto tinklapyje www.prenumerata.
 ruch.com.pl. Kilus klausimų, prašom rašyti el. p.
 adresu prenumerata@ruch.com.pl arba skambinti
 „RUCH“ Klientų aptarnavimo centrui tel. 22 693
 70 00 arba 801 800 803 (darbo dienomis 7-17 val.).
 Skambučio kaina priklauso nuo operatoriaus.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw
 Wewnętrznych i Administracji.

Ministerstwo
 Spraw Wewnętrznych
 i Administracji

Projektą iš dalies remia
 Spausdos, radijo ir tele-
 vizijos rėmimo fondas
 (26-27 psl.).

SPAUDOS,
 RADIO IR
 TELEVIZIJOS
 RĖMIMO
 FONDAS

Mieli skaitytojai!

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

Gegužė pagaliau pažėrė saulės spindulių ir, atrodo, ne tik alyvų žiedai ėmė skleistis, bet ir apskritai viskas pagyvėjo. Mokyklų kiemuose šurmulytės, mokiniams rūpi kuo greičiau kuprinę kampan numetus kamuolį pagriebti. Dar nespėta užmiršti egzaminų, o jau konkursai prasidėjo. Lenkijos lietuvių draugijos organizuojami Lietuvos istorijos, geografijos, lietuvių kalbos ir dailiojo žodžio konkursai susilaukia visai nemažai dalyvių. Kiekvienais metais į laureatų ekskursiją vyksta pilnutėlaitis autobusas nugalėtojų, o pačių dalyvių būna dar antra arba ir triskart tiek. Vadinasi, konkursai atlieka savo vaidmenį, motyvuoja vaikus domėtis Lietuva ir pasistengti, pasimokyti. Smagu.

Gegužė – tai toks laikas, kai jaunimas planuoja savo tolesnį likimą, belaukdamas egzaminų rezultatų, renkasi mokyklas. Šiame „Aušros“ numeryje rasite nemažai medžiagos apie Punsko Kovo 11-osios lietuvių licejų, vienintelę vidurinę mokyklą Lenkijoje su lietuvių mokymo kalba. Beje, šiomet ji švenčia garbingą 60-ąjį jubiliejų. Rasite taip pat informacijos apie abiturientų Paskutinį skambutį, geriausių rezultatų ir dovaną licejui – skulptūrą. Raginu paskaityti ir vieno iš šios mokyklos iniciatorių ir kūrėjų – Juozo Vainos dukros Marytės Mišukonienės pasvarstymus, kodėl verta rinktis Punsko licejų. Gal jos žodžiai ne vienam išsklaidys abejones ir padės teisingai apsispręsti. Laukiant birželio mėnesį vyksiančios gražios jubiliejinės šventės, to ir norėtusi palinkėti mūsų gimnazijų moksleiviams – būtent gerų ir teisingų sprendimų!

Pirmasis gegužės sekmadienis – Lietuvoje Motinos diena. O gegužės 26 d. Lenkija švęs Motinos šventę. Pats gražiausias metų mėnuo – Jums, mylimos mamos! Sveikatos ir džiaugsmo!

Nacionalinė gvardija

PETRAS MAKSIMAVIČIUS

Lenkijos Pamario regione veikianti nevyriausybinė organizacija paskelbė pinigų rinkliavą ir iki gegužės vidurio tikisi surinkti lėšas vienam ar dviem kulkosvaidžiams įsigyti. Paskaičiavo, kad už vieną kulkosvaidį reikės sumokėti apie 15.000 zlotų. Ar tai legalu? Taip. Jeigu kulkosvaidžio ar kitokio šaunamojo ginklo būsimas naudotojas pasirūpins reikiamais leidimais, gali tokį ginklą įsigyti.

Tai ne pirma pastaruoju metu tokio pobūdžio iniciatyva. Vieni svajoja įsigyti kulkosvaidį, kiti suremontuoti aukciono metu nusipirktą socializmo laikus menantį tanką. Tokie pirkiniai turi veikti kaip masalas jaunimui, skatinti jį domėtis karyba, šalies istorija, kelti patriotizmo jausmą. Lenkijoje vis labiau madinga burtis į karinio pobūdžio organizacijas. Skaičiuojama, kad šiuo metu tokiose organizacijose veikia apie 40 tūkstančių asmenų. Nemaža dalis jų turi leidimus įsigyti ir namuose laikyti šaunamuosius ginklus. Dažnai pasitaiko, kad šių organizacijų nariais ar instruktoriais tampa vadinamųjų jėgos struktūrų buvę pareigūnai, kariai ar karininkai. Jiems dar paprasčiau gauti leidimus įsigyti šaunamąjį ginklą.

Karinio pobūdžio organizacijų kūrimą paskatino visų pirma politikai. Švietimo sistemoje atsirado vadinamosios uniformuotos klasės. Vidurinių mokyklų mokiniai, kurie pasirenka tokias klases, be įprastų pamokų, mokosi dalykų, susijusių su karyba, medicinos pagalbos teikimu ir pan. Jie į mokyklą ateina su karinėmis uniformomis, dalyvauja patriotinėse šventėse, padeda palaikyti tvarką, stovi garbės sargyboje prie

paminklų. Nuomonės dėl tokių klasių steigimo yra dvejopos. Vieni giria tokį sumanymą, argumentuodami, kad taip mokiniai išmoksta tvarkingos elgsenos ir ateityje lengviau galės susirasti darbą uniformuotoje tarnyboje. Kiti pažymi, kad vaikščiojimas gatvėmis su plastmasinėmis „Kalašnikovo“ automato replikomis atrodo apgailėtinais, o uniformuotų klasių mokinių mokymosi rezultatai dažnai būna prastesni nei jų bendraamžių nesukarintose klasėse.

Ar piliečių ginklavimasi ir ypač jaunimo norą didinti adrenalinaus paskatino nesaugumo mūsų regione jausmas, sunku pasakyti. Akivaizdu, kad net geriausiai apmokyta ir aprūpinta karinio pobūdžio organizacija kariniu požiūriu neprilygs reguliariajai kariuomenei. Ypač šiais laikais, kai kariniai veiksmai įgavo visiškai kitokį pobūdį, nei matome filmuose apie Antrąjį pasaulinį karą. Tačiau taip pat reikia sąžiningai pabrėžti, kad labiau kariškai išlavinta visuomenė gali žymiai prisidėti prie šalies stabilumo užtikrinimo didėjant karo grėsmei ar nutikus kitai didelio masto nelaimei.

NACIONALINĖ GWARDIJA SEINŲ APSKRITYJE?

Pastaruoju metu Lenkijoje gyvai diskutuojama apie Nacionalinės gvardijos (darbinis pavadinimas) kūrimą. Netrukus gali būti priimti konkretūs sprendimai, kaip ši karinio pobūdžio struktūra veiks, kokios bus jai patikėtos užduotys. Lenkijos krašto apsaugos ministerija planuoja, kad antrojoje šių metų pusėje pradedės mokymai, o per trejus metus Nacionalinės gvardijos daliniai įsisteigs

Seinų sukilimo minėjimas. 2014 m.

kiekvienoje apskrityje, vėliau kiekviename valsčiuje. Jie bus aprūpinti ginklais, šaudmenimis, treniruokliais ir kita reikiama įranga. Kaip žada ministerija, mokant savanorius daug dėmesio bus kreipiama į patriotinį auklėjimą, Lenkijos karybos tradicijas. Tikimasi suburti apie 46 tūkstančius savanorių. Dar šiais metais Lenkijos šiaurės rytų dalyje turėtų būti įkurtos trys pirmosios brigados, kuriose tarnaus 3–4 tūkst. savanorių.

Kalbos apie Nacionalinės gvardijos kūrimą sukėlė nemažai diskusijų. Nekyla abejonių, kad karinis gyventojų mokymas gali padidinti šalies saugumą, paskatinti visuomenę dažniau galvoti apie savo krašto ateitį arba operatyviau likviduoti įvairių stichinių nelaimių padarinius. Tačiau nerimą kelia ideologinė šio sumanymo pusė. Jeigu naujai kuriamą sukarintą struktūrą plačiai remsis istoriniais motyvais ir angažuosis į gyventojų patriotinį „auklėjimą“, neišvengiamai atsiras rimtų konfliktinių situacijų. Juk ne visi vienodai supranta patriotizmą, jo raiškos formas arba skirtingai vertina įvairius istorinius įvykius. Sunku, pavyzdžiui, įsivaizduoti, kad Punsko lietuviai

entuziastingai stos į Seinų apskrityje kuriamą Nacionalinės gvardijos dalinį, jeigu jis šlovins tarpukariu šiame regione veikusio ir nebūtinai draugiškai vietos lietuvių atžvilgiu nusiteikusio Pasienio apsaugos bataliono tradicijas. Taip pat nuogaustaujama, kad į Nacionalinę gvardiją pirmiausia stos nacionalistiškai nusiteikę asmenys, futbolo klubų chuliganai ir tie, kuriems ne tiek rūpi krašto gynyba, kiek išmokti naudoti ginklus ir pratybų metu taip išlieti savo emocijas. Dėl to nerimauja ne tik tautinės mažumos. Opozicinės partijos atkreipia dėmesį, kad Nacionalinė gvardija laikui bėgant gali tapti sukarinta politine struktūra, kuri esant reikalui gali būti panaudota prieš taikias demonstracijas ar kitus žmonių susibūrimus.

Taigi reikia tikėtis, kad kol bus priimti galutiniai sprendimai, šis klausimas dar bus nuodugnai apvarstytas, kad nauja karinio pobūdžio organizacija sustiprintų šalies saugumą, tačiau tuo pačiu nesugadintų vietos bendruomenių taikaus sugyvenimo, neskatintų nesantaikos tautiniu ir kitokiu pagrindu.

Šiais metais gimnazijos mokiniai, laikiusieji gamtinės dalies egzaminą lietuvių kalba, vėl gavo testus su gausybe klaidų. Šį kartą lapuose buvo ne tik kalbos (stiliaus, sintaksės ar gramatinių) klaidų, bet ir dalykinių. Dėl jų kai kurių užduočių neįmanoma buvo teisingai atlikti.

Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Danutė Valukonytė raštu kreipėsi į Centrinės egzaminų komisijos direktorių dr. Marciną Smoliką, prašydama priimti tokį sprendimą, kad mokiniai būtų įvertinti teisingai. LLB valdybos pirmininkės rašte rašoma: „Lenkijos lietuvių bendruomenės valdyba daug kartų kreipėsi į Centrinę egzaminų komisiją, informuodama apie klaidas šeštos klasės patikrų, gimnazijos egzaminų ir abitūros lapuose. Deja, šiais metais gimnazijos egzaminų matematinės-gamtinės dalies vertimų lapuose gausu klaidų, dėl kurių mokiniai negalėjo teisingai išspręsti daugybės užduočių.“ Pirmininkė išvardija 8 uždavinius, kuriuose yra dalykinių klaidų. Viename iš jų sukeistos vietomis klimatogramos. Ten, kur lenkiškoje užduotyje yra brėžinys X, lietuviškoje Y, kur Y – lietuviškoje X. Dėl tokios klaidos mokiniai negalėjo užduoties teisingai atlikti.

Antroje užduotyje – dalykinė klaida. Paveikslėlyje matoma salamandra, o užduotyje ji vadinama žvėrimi. Ši sąvoka vartojama šnekamajame, literatūriniame stiliuje apibūdinant miško žinduolius, tačiau mokslinėje (gamtinėje) terminijoje tokios sąvokos išvis nėra.

Vienoje iš fizikos užduočių atspindėjimas veidrodyje vadinamas „atsimušimu“ – tai neatitinka lietuvių kalbos terminologijos, o yra pažodinis vertinys iš lenkų kalbos. Vienoje iš chemijos užduočių trūksta būtinos, kad galėtum užduotį atlikti, informacijos apie deguonies atominę masę. Kitų cheminių elementų atominė masė pateikta, o deguonies lentelėje atsiranda kėlimas „deguo-nis“

Gimnazistų egzaminų testų vertimai su klaidom

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

ir nebelieka vietos informacijai apie atominę masę. Beje, kitų cheminių elementų pavadinimai, kad ir ilgesni už deguonies (aliuminis, kriptonas), lentelėje telpa.

Terminologijos klaidos: gijelės vietoj gijų (lenk. strzępki), stiprumas vietoj stiprio.

„Visame lape gausu sintaksinių, stilium ir gramatinių klaidų, kurios apsunkino mokinių darbą ir juos klaidino, – toliau rašte rašo LLB pirmininkė Danutė Valukonytė. – (...) todėl prašom spręsti šią problemą taip, kad mokiniai būtų įvertinti sąžiningai ir teisingai.

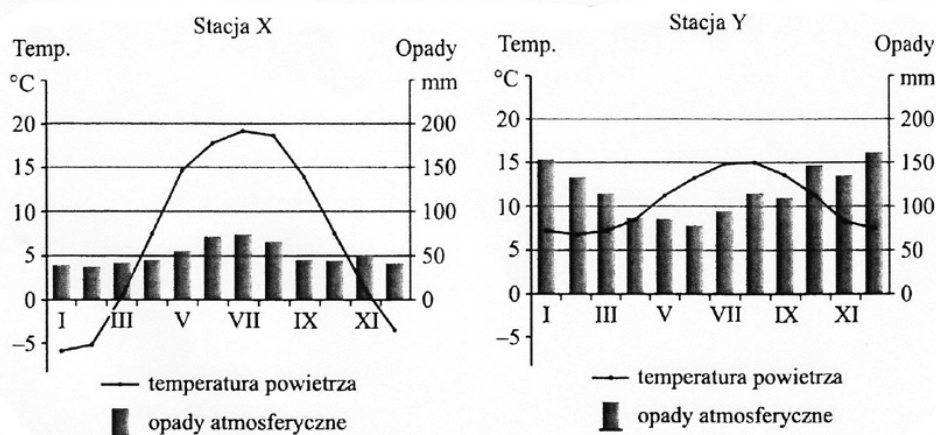
Tikimės, kad ateityje egzaminų lapai lietuvių kalba bus paruošti su atitinkamu dėmesingumu ir paisant kalbos taisyklingumo.“

Gavęs raštą Centrinės egzaminų komisijos direktorius Marcin Smolik skambino Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkei, siūlydamas, kad pati LLB parinktų žmones, galinčius padėti verčiant užduotis. Vėliau per LLB valdybos posėdį buvo nuspręsta, kad tai yra Egzaminų komisijos kompetencija, o ne lietuvių organizacijų. Juk tikrai Varšuvos egzaminų komisijai nėra sudėtinga bendradarbiauti su Vilniaus egzaminų centru ir tokiu būdu išspręsti vis naujai išskylančią vertimų problemą.

Šiuo metu laukiame oficialaus Centrinės egzaminų komisijos direktoriaus rašto ir jo sprendimo dėl egzamino. Kai tik jį pasiekė pirminė informacija apie klaidas (tačiau dar ne iki galo išanalizavus egzaminų lapus), jau kitą dieną atsiuntė

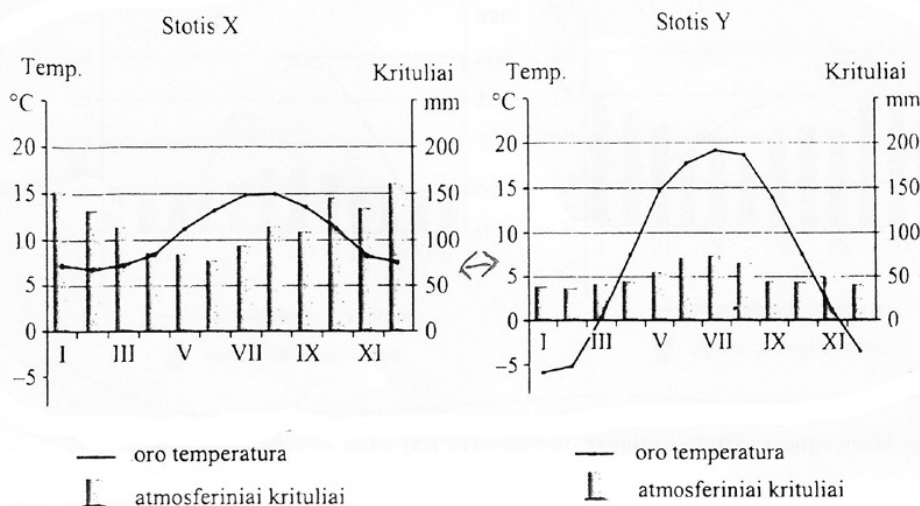
Zadanie 20. (0–2)

Na wykresach przedstawiono roczny przebieg średniej temperatury powietrza i średniej ilości opadów atmosferycznych dla dwóch stacji meteorologicznych (X i Y) położonych w Europie.

20 užduotis (0–2)

Brėžiniuose pavaizduota vidutinės metinės oro temperatūros ir vidutiniai metiniai atmosferiniai kritulių kiekiai, užregistruoti dviejose meteorologijos stotyse (X ir Y), esančiose Europoje.

atsiprašymo raštą Punsko ir Seinų gimnazijų direktoriams. Jame teigė, kad mokiniams bus paskaičiuoti papildomi balai už tas užduotis, kurių dėl vertimo jie negalėjo atlikti. Bet

tuomet kalbama buvo apie du uždavinius: uždavinį su klimatogramomis ir chemijos užduotį, kur trūko informacijos apie deguonies atominę masę.

Paskutinis skambutis Punsko licėjaus jubiliejinei abiturientų laidai

ALDUTĖ VAIČIULYTĖ, SILVIJA VALINČIŪTĖ

Punsko Kovo 11-osios licėjuje yra daug įdomių popamokinių užsiėmimų. Ruošiami minėjimai, skirti Sausio 13-ajai, Vasario 16-ajai, Knygnešių dienai, iškilmingai švenčiama Kovo 11-oji. Moksleivių atmintyje ilgai išlieka mokyklos tradicinės šventės: Pirmokų krikštas, Padėka už krikštą, Kūčios, Šimtadienis, Dzinguliukai, Paskutinis skambutis.

Š. m. balandžio 29 d. Punsko Kovo 11-osios licėjaus abiturientams nuskambėjęs paskutinis skambutis buvo tikrai nepakartojamas. Jiems, jų tėvams, draugams ir mokytojams tai neeilinė diena. Šventės pradžioje įnešta mokyklos vėliava ir sugiedotas Lietuvos himnas.

Mokyklos direktorė Irena Marcinkevičienė bei auklėtojai Alvydas

Nevulis ir Irena Nevulienė padėkojo moksleiviams už pasiekimus moksle, įteikė jiems mokyklos baigimo pažymėjimus ir po lietuvišką knygą su įrašu apie moksleivių nuopelnus licėjui. Auklėtojai atminimui padovanojo lankstinukus su 35 auklėtinių nuotraukomis ir atsisveikinimui skirtais žodžiais. Ypač įtaigiai nuskambėjo kai kurios mintys: „Esate jau suaugę, subrendę, prieš Jus atsiveria plataus, nepakartojamo pasaulio durys. Jūsų Šimtadienio dainoje skambėjo žodžiai „Kol tu svajoji, tol gyveni“. Tad gyvenkite ir svajokite! Tačiau neskubėkite savo svajonių įgyvendinti svetimame krašte. Niekada neišmainykite tėvynės ir gimtosios kalbos, savo šeimos ir savo krašto. Kurdami savo ateitį prisiminkite mokyklą, joje

patirtus atradimus ir pradimus. Ne užmirškite, kad Jūs, 57-oji absolventų laidai, mokyklą baigiate ypatingais metais, kai Punsko Kovo 11-osios licėjus švenčia savo 60-ąjį jubiliejų.“

Šventę vainikavo Kovo 11-osios licėjaus abiturientų koncertas. Jam pasibaigus jaunimas prie savo mokyklos pasodino beržą, užtraukė dainą „Mūsų dienos kaip šventė, kaip žydėjimas vyšnios...“, fotografavosi su mokytojais, tėvais, draugais. Visiems buvo aišku, kad ši diena jau niekad nebegrįš.

Paskutinis šventės akcentas – kopolytulpio, pastatyto prie Punsko Kovo 11-osios lietuvių licėjaus, atidengimas. Ši skulptūra – tai mokyklos 57-osios laidos absolventų ir jų auklėtojų dovana lietuvių licėjui ir visuomenei. Ja norima paminėti Punsko vidurinės mokyklos 60-mečio jubiliejų.

Stogastulpio autorius – skulptorius Algimantas Sakalauskas iš Prienų – paaikšino šios įdomios skulptūros ženklų prasmę:

1. Paminklo postamentas, tekstas, intencija, data – tai dabartis, mūsų mintys, linkėjimai.

2. Lelijų vainikas, darželis, sodžius – vieta, kurioje formuojasi nepalaužiama tautos dvasia.

3. Mergelės –

Petro Vitkausko nuotr.

Mokyklos vėliavos perdavimas jaunesniesiems draugams

Koplytstulpio atidengimas

žinios pasauliui nešėjos skulptūra; ženklai skraistėje: nuo apačios pirmas auseklis – gyvybingumas,

cėjaus jubiliejų menantis ženklas.

5. Mergelės drabužiai ir galvos puošybos elementai mena gilią senovę:

amžinas atsinaujinimas, antras, S raidės ženklas, Lietuvoje vadinamas žalčiu, tai gyvybinę energiją simbolizuojantis žalčio ir gyvatės motyvas (žynių luomo ženklas), trečias, meilės savo kraštui, meilės vienas kitam ženklas – tai deivės Motinos Gimdytojos šalis, ketvirtas – dzūkų tautosakoje žvaigždikis (sanskrito k. – *svasti*) reiškia laimę, gausumą, tai talismanas, linkintis gero bei sėkmės.

4. Rankose mergelė laiko karaliaus Mindaugo laikų medinės knygos panaudotą formą, ant kurios simboliškai išraižytas li-

smilkinių žalvariniai papuošalai – gilios vidinės išminties ženklas ir apsauga nuo pašalinio poveikio, galvos vainikėlis – pusiausvyra tarp dvasinio ir fizinio pasaulių, supintos kasos – santūrios, nepasileidusios mergelės simbolis.

6. Skulptūroje iš abiejų šonų esantys paukščiai iškeltais sparnais praneša pasauliui apie esančius ir vis subręstančius gerosios žinios skelbėjus.

7. Virš galvos – licėjaus logotipo elementas, apjuostas metaline saule (seniausias mūsų tautos ženklas, lydintis mus jau kelis tūkstančius metų).

8. Architektūrinis stogelis bendroje kompozicijoje su vyčiu (viršūne) atveria dieviškosios energijos srautą iš visatos (viskas žemėje juda ratu), tai pabrėžia vijos ant stogelio kraštų.

9. Vytis simbolizuoja genetiškai tyros mūsų šventosios dvasios žygį per pasaulį, pakeltas kalavijas – kovą, o skydas su Gedimino stulpais – apsaugą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie stengėsi, kad šiųmetis Paskutinis skambutis licėjūje būtų šventė ne tik mums, abiturientams, bet ir buvusiems bei būsimiems Punsko licėjaus absolventams. Lai geroji energija lydi mūsų mokyklą dar daug, daug metų.

Abiturientai

Licėjaus abiturientų išleistuvės

PETRAS VITKAUSKAS

Balandžio 29 d. Punsko Kovo 11-osios licėjuje atsiseikinta 57-oji absolventų laida. Šie metai lietuvių vidurinei mokyklai ypatingi. Mat licėjus švenčia 60-ąjį jubiliejų. Šiomet mokyklą baigė 35 mokiniai. Tarp baigusiujų yra 1500-asis absolventas. Tai abiturientė Lida Pečiulytė.

Tėvai, svečiai ir mokiniai su mokytojais susirinko sporto salėje. Iškilmes pradėjo direktorė Irena Marcinkevičienė. Ji pasveikino susirinkusius į šventę. Įnešta mokyklos vėliava ir sugiedotas Lietuvos himnas. Trečiokai iškilmingai perdavė Kovo 11-osios licėjaus vėliavą antrokams. Direktorė pagyrė geriausius mokinius, įteikdama jiems pažymėjimus su dovanomis. Jų pasiektas vidurkis – didesnis negu 5. Tai: Daiva Batvinskaitė, Paulius Birgelis, Irmina Liškauskaitė, Aldutė Grigutytė, Adriana Matulevičiūtė ir Diana Kogačiauskaitė. Didesnį vidurkį negu 4,75 pasiekė: Lida Pečiulytė, Rima Vaičiulytė, Silvija Valinčiūtė ir Aldutė Vaičiulytė. Likusiems moksleiviams pažymėjimus teikė auklėtojai Irena ir Alvydas Nevuliai.

Geriausius tris mokinius apdovanojo Seinų apskrities viršininko pavaduotojas Romas Vitkauskas. Už sporto pasiekimus mokytojas Darius Valinčius atminimo marškinėlius įteikė krepšinininkams,

laimėjusioms auksą Palenkės vaidijos mastu. Dėkota ir sportininkams, kurie garbingai atstovavo mokyklai varžybose.

Šventėje padėkos žodžius tarė: LKN direktorė Ašta Pečiulienė abiturientui Tomui Čėplai už dalyvavimą „Šalčios“ ansamblyje, licėjaus choro vadovas Jonas Pavilionis abiturientams, kurie daina garsino mūsų kraštą ir licėjų visame pasaulyje, Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos pirmininkė Aldona Vaicekaskienė už dalyvavimą sutartinių giedotojų grupėje „Saulalės“ ir folkloro grupėje „Šalcinėlis“, „Aušros“ leidyklos direktorius Sigitas Birgelis Irminai Liškauskaitei už bendradarbiavimą. Padėkos susilaukė ir mokiniai, aktyviai besireiškę mokyklos savivaldoje. O abiturientai dėkojo visiems mokytojams ir ansamblių vadovams. Maloniausi žodžiai skirti auklėtojams Irenai ir Alvydai Nevuliams.

Mokiniai parodė meno programą, pasigirdami savo gabumais. Jai pasibaigus licėjaus mokytojų kolektyvas kartu nusifotografavo. Iškilmių pabaigoje licėjaus abiturientai pasodino prie mokyklos atminimo berželį ir nusifotografavo. Absolventai metė savo kepure į dangų, kad pasisektų ne tik per abitūros egzaminus.

Prie mokyklos įėjimo atidengta 60-mečio jubiliejui skirta skulptūra, kurią padovanojo abiturientai ir jų tėvai. Ją atidengė direktorė Irena Marcinkevičienė ir abiturientas Tomas Venslauskas. Padėkota už šią nepakartojamą dovaną. Žodį tarė tėvų atstovai Zita Venslauskienė ir Petras Maksimavičius. Skulptūros pastatymo iniciatorius – Punsko savivaldybės sekretorius Jonas Vaičiulis, skulptorius – Algimantas Sakalauskas iš Prienų.

„Aušros“ redakcija nuoširdžiai dėkoja abiturientams, talkinusiems renkanti lietuviškų leidinių prenumeratą.

Abiturientai su mokytojais

Petro Vitkausko nuotrauka

Ar Punsko licėjuje žemas mokymo lygis?

MARYTĖ MISIUKONIENĖ

Vėl girdėti kalbant, kad mūsų licėjaus žemas mokymo lygis, todėl mokiniai (tiksliau – jų tėvai) renkasi lenkiškas vidurines mokyklas Suvalkuose.

Įsikūrus Punsko licėjui, tuometinė valdžia irgi teigė, kad Punsko vidurinėje yra žemas mokymo lygis ir reikia ją uždaryti. Kai mūsų absolventai be problemų įstodavo į aukštąsias mokyklas (tada reikėjo laikyti stojamuosius egzaminus, į vieną vietą būdavo 5–10 kandidatų), kai mūsų mokiniai laimėdavo pirmąsias vietas konkursuose, olimpiadose, kalbos apie žemą mokymo lygį nutilo. Po beveik 60 mokyklos gyvavimo metų vėl girdėti tokios nuomonės, bet ne iš valdžios lūpų, o mūsų pačių – lietuvių.

Mūsų tėvai dėjo labai daug pastangų, kad sudarytų lietuviams sąlygas mokytis savo gimtąja kalba. Pirmieji mokytojai atsisakė daugeresnių darbo ir gyvenimo sąlygų, kur su šeimomis jau buvo įsikūrę, ir ryžosi atvažiuoti į Punkską. Tuo metu miestelyje nebuvo elektros šviesos, vandentiekio, dirbo viena maisto parduotuvė, kurioje trūko pagrindinių maisto produktų. Mokytojų gyvenimo sąlygos buvo labai prastos.

Pirmieji licėjaus mokiniai mokėsi keliuose pastatuose, trūko patalpų, vadovėlių, tinkamai išsilavinusių mokytojų. Dauguma mokinių, parėję iš mokyklos, pirmiausia turėdavo pagelbėti tėvams ūkyje, o tik paskui prie žibalinės lempos sėsdavo prie pamokų.

Dabartiniai mokiniai mokosi

šiltose, erdviuose patalpose, naudojami įvairiomis mokymo priemonėmis, turtinga biblioteka. Savo susidomėjimus gali ugdyti įvairiuose būreliuose, dalyvaudami kultūrinėje veikloje prasmingai praleidžia laiką, užmezga draugystės ryšius, puoselėja savo tautos kultūrą. Mokiniai, turėdami tokį užimtumą, mažiau laiko praleidžia prie kompiuterio, išmoksta bendrauti su žmonėmis.

*Mūsų tėvai dėjo labai daug pastangų,
kad sudarytų lietuviams sąlygas
mokyti savo gimtąja kalba.*

Girdisi sakant, kad dalis mūsų absolventų, studijuojančių Lietuvoje, neįstengė išsilaikyti visų egzaminų ir sugrįžo namo. Ar paklausėte, kodėl taip įvyko?

Artėja licėjaus 60-metis. Tada pamatysime, kokie yra šios mokyklos pasiekimai.

Aš, baigusi Punsko vidurinę, įstojau į Žemės ūkio akademiją (SGGW) Varšuvoje, nenuvokdama, kad vienas iš pagrindinių dėstomų dalykų bus chemija. Aš ją nelabai mokėjau, bet ne dėl to, kad šio dalyko buvo žemas mokymo lygis, tik kad jos nesimokiau. Studijų metais ne viena naktis buvo bemiegė, nes norėdama išsilaikyti akademijoje turėjau išmolti reikiamą medžiagą. Įsisavinant chemijos žinias šis dalykas man taip pradėjo patikti, kad magistro darbą rašiau su juo susijusia tema.

Taigi be darbo nieko nėra. Jeigu dirbsime, tai bus ir rezultatai.

Pasižiūrėkim, kiek tarp baigusiujų Punsko licėjų yra mokytojų, informatikų, ekonomistų, gydytojų, teisininkų, mokslininkų, menininkų ir kt. Ar tokiais absolventų pasiekimais gali pasigirti mokykla, turinti žemą mokymo lygį? Aišku, be pačių absolventų darbo tokių rezultatų nebūtų.

Nejaugi vėl reikia cenzūros, saugumo priežiūros, persekiojimų, kad suprastume, kas ir kur mes esame, kokį turime neįkainojamą turtą, galimybę mokytis savo gimtąja kalba. Neteigiu, kad licėjyje viskas yra ide-

alu. Idealių nėra. Ausį pasiekia ir tokie tėvų pasakymai: kol licėjyje dirbs X, jo vaikai ten nesimokys. Čia jau blogas samprotavimas. Reikia mokėti valdyti asmeninius nusiteikimus. Vadovaudamiesi posakiu „Nors ir priešas, bet savas“, išvadas turėtų pasidaryti tiek tėvai, tiek mokytojai.

Ir dar vienas reikalas. Jeigu parenkate savo vaikams lenkiškus licėjus, nematau prasmės siųsti juos vėliau į aukštąsias Lietuvos mokyklas. Jeigu, Jūsų teigimu, Punsko licėjaus žemas lygis ir sunku abiturientams tęsti mokslus Lietuvoje, tai baigus lenkišką vidurinę mokyklą, kur terminologija diametraliai skiriasi nuo lietuviškos, studijuoti Jūsų vaikams bus dar sunkiau.

Širdį šiek tiek ramina faktas, kad ne visi tėvai yra tokios blogos nuomonės apie mūsų licėjų.

Giedokim Lietuvai – „Lietuva brangi“ ...

ASTA PEČIULIENĖ

Balandžio 17-ąją Punsko lietuvių kultūros namai suskambo nuo dainų. Sekmadienio popietę čia vyko XV chorų šventė „Lietuva brangi“.

Daina – tai ypatingas reiškinys, lydintis žmogų nuo lopšio iki grabo lentos. Lopšines kūdikiams niūniuojama motinos, ties lopšiu palinkusios, raudos atliekamos netekus artimųjų. O tarp lopšinių ir raudų yra aibė įvairaus žanro, įvairios tematikos dainų. Chorų šventės dalyviai susirinko atiduoti garbę dainai, tokiai dainai, kuri žmogų linksmina, praturtina, kuri yra gyvenime nusiramimas ir paguoda, dainai, kuri suteikia jėgų ir įprasmina žmogaus gyvenimą.

Penkioliktoji, jubiliejinė, chorų šventė... Todėl pravartu prisiminti pradžias. Pirmoji chorų šventė suorganizuota 2000 m. Punsko mokyklos

sporto salėje. Jos pradininkė – tuometinė LKN direktorė Jūratė Karauskienė. Pirmojoje šventėje dalyvavo trys chorai: Punsko bažnyčios choras, Punsko LKN mišrus choras „Dzūkija“ ir Marijampolės choras „Suvalkija“, vadovaujamas V. Junevičienės. Antroji chorų šventė įsimintina tuo, kad ji vyko jau naujuose, nors dar ne visiškai išbaigtuose Lietuvių kultūros namuose. 2006 m. chorų šventė pavadinta kaip vienas Maironio eilėraščių – „Lietuva brangi“. Šis vardas mums ne tik lietuviybės simbolis, bet ir įpareigojimas, kad gimtoji kalba ir skambi daina išliktų šiame krašte gyva amžinai. Nuo 2012 m. renginys organizuojamas kas dveji metai, todėl šiemet įvyko XV chorų šventė. Per penkiolika švenčių Punske dainavo 87 chorai (apie 3000 atlikėjų) iš Alytaus,

Domeikavos, Jurbarko, Kauno, Klaipėdos, Lazdijų, Marijampolės, Plungės, Raseinių, Rygos, Samylų, Šiaulių, Širvintų, Vilniaus, Seinų, Suvalkų, Varšuvos ir Punsko.

Šventė tradiciškai suburia chorus iš Lietuvos ir mūsų krašto. XV chorų šventėje dalyvavo Vido Simanausko vadovaujami Punsko lietuvių kultūros namų mišrus choras „Dzūkija“ ir Alytaus kultūros ir komunikacijos centro kamerinis choras „Varsa“, Širvintų mišrus choras „Dermė“ (vad. Jurga Sarpauskienė), Punsko Kovo 11-osios licėjaus mišrus choras „Pašėsupiai“ (vad. Jonas Pavilonis), Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“ (vad. prof. Tadas Šumskas) ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto choras „Gabija Alumni“ (vad. Rasa Viskantaitė). Kiekvienas

choras iš Lietuvos atliko laisvai pasirinktą penkių kūrinių programą, o mūsų chorai pasirodė su 2–3 kūriniais.

Šventę visi kartu (šeši chorai, apie 200 dalyvių) pradėjo Maironio ir Juozo Naujalio daina „Lietuva brangi“ (dirigavo V. Simanauskas), o užbaigė trimis finalinėmis dainomis:

Roberto Sloviko nuotr.

Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“

Širvintų mišrus choras „Dermė“

Roberto Sloviko nuotr.

Alytaus kultūros ir komunikacijos centro kamerinis choras „Varsa“

Roberto Sloviko nuotr.

Punsko lietuvių kultūros namų mišrus choras „Dzūkija“

Roberto Sloviko nuotr.

„Vergų chorą“ iš Dž. Verdžio operos „Nabukas“ (dirigavo prof. T. Šumskas), K. Vasiliausko daina „Brangiausios spalvos“ (dirig. J. Sarpauskienė) ir V. Kernagio daina „Mūsų dienos kaip šventė“ (dirig. R. Viskantaitė).

Šiais metais chorai žiūrovus nustebino atliekamų kūrinių įvairove. Girdėjome įdomias liaudies dainų aranžuotes, populiariosios muzikos kūrinių ir klasikinių chorinių dainų. Visi šioje šventėje dalyvavę chorai puikūs. Tai respublikinių ir tarptautinių konkursų laureatai, nenuilstantys chorinės dainos mėgėjai ir puoselėtojai.

Besibičiuliaujančios „Varsa“ ir „Dzūkija“ ypač gražiai atliko A. Klovos dainą „Šią naktelę“. Choras „Dermė“ klausytojo ausį pavergė grynai lietuvišku repertuaru. Jau nimo „Pašešupiai“ ne pirmą kartą žiūrovus iš vietų sujudino R. Šilinsko daina „Mano žemė Lietuva“, o VGTU choras „Gabija Alumnai“ nustebino dainų atlikimo išradinumu ir krištoliniu skaidrumu. Vis dėlto daugiausia emocijų ir širdies virpesių suteikė vyrų choras „Aidas“ iš Vilniaus, pateikęs kariškų, patriotinių dainų. Smagu buvo klausytis ir matyti, kas vyksta „Aido“ pasirodymo metu. Čia ne tik kalavijas žvangėjo, bet ir ragą vadas pūtė, „skelbdamas pavojų“... Nepaprastai ryžtingai ir tvirtai griaudėjo vyrų balsai. O uždainavus V. Kernagio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ ar Aniutos Vitkauskaitės-Laukų žolės „Paimkim Lietuvą ant rankų“ visų širdys apsalo nuo vyriškų balsų švelnumo ir subtilumo. Visa salė kartu su „Aidu“ giedojo:

*Paimkim Lietuvą visi ant rankų,
Priglauskim Lietuvą kaip kūdikį
brangų,
Nuneškim Lietuvą į laimės šalį,
Nėra klastos tenai, nėra ten melo.*

Vilniaus Gedimino technikos universiteto choras „Gabija Alumni“

Punsko Kovo 11-osios licėjaus mišrus choras „Pašešupiai“

Finalinis pasirodymas

Retai kada turime progos klausytis tokio lygio chorų, gal tik per televiziją, todėl širdžiai miela, kad ši šventė sukvieta ir gausų būrį žiūrovų. Visas renginys ir žiūrovams,

ir dalyvaujantiems chorams suteikė puikių akimirku, davė stiprų energijos gūį, kurį galima prilyginti atgimstančios gamtos galiai. O kokia skambi ir daininga buvo vakaronė

– tik jos dalyviai tegali apsaityti. Tos dainos, kurių dėl laiko stokos negalime padainuoti scenoje, būtina aidi vaisių metu. Tai tarsi šventės tęsinys, antroji jos dalis. Visi chorai tuomet dainuoja klasikines lietuviškas choringes dainas, kaip antai „Kur giria žaliuoja“ ir kt. O akustika mūsų kultūros namuose yra puiki, tad daina skamba kur kas drąsiau ir svajingiau.

Dar vienas gražus šventės akcentas – suvenyrai joje dalyvavusiems chorams. Kadangi šiemet vyko jubiliejinė šventė, stengėmės, kad chorai ją atsimintų ir parsivežtų ne tik gražių prisiminimų apie Punsko lietuvius, bet ir dalelę mūsų širdies. Todėl jau eilinį kartą prašėme mūsų krašto drožėjo Jono Makausko iš Kreivenų atlikti ką nors ypatingo ir prasmingo. Jonas medyje išraižė smuiko raktą su tautine juosta ir chorų šventės vardu, data bei užrašu „Punskas“. Tikėkimės, kad tas smuiko raktas įkvėps vadovus ir chorų dalyvius naujiems darbams, naujoms idėjoms.

Chorų šventę lydėjo Artūro Matonio iš Beržupio kaimo (Varėnos r.) juodosios keramikos ir tapybos paroda LKN I aukšto fojė. Keramiko darbai jau ne pirmą kartą puošė mūsų kultūros namų interjerą, stebindami savo išvaizda ir formų įvairove. A. Matonis tai bene pirmas dailininkas, šios parodos eksponatus padovanojęs kultūros namams ir J. Vainos etnografiniam muziejui. Esame nepaprastai dėkingi už menininko dosnumą ir nuoširdumą.

Chorų šventės rėmėja – Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administracijos ministerija. Džiaugiamės ir esame nepaprastai dėkingi, kad galėjome suorganizuoti puikų renginį dvasios atgaivai.

„Mano sapnuose vaikštai, Lietuva“

Balandžio 29 d. Vilniaus lietuvių namuose vyko 5-asis tarptautinis raiškiojo skaitymo konkursas „Mano sapnuose vaikštai, Lietuva“. Atvyko 78 dalyviai iš užsienio lietuvių mokyklų Baltarusijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje. Konkurse dėl I, II ir III vietų varžėsi trijų amžiaus grupių (1–4 klasių, 5–8 klasių, 9–12 klasių) mokiniai bei poetinių kompozicijų grupės.

Paskirose amžiaus kategorijose nugalėtojų būta ir iš Baltarusijos, ir Karaliaučiaus krašto, ir Vilniaus.

Iš mūsų krašto konkurse (poetinių kompozicijų kategorijoje) dalyvavo dvi Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos mokinių grupės. I–V klasių mokiniai Onutė Karaneckaitė, Natalija Krakauskaitė, Maja Dzimida, Silvija Misiukonytė, Klaudija Krakauskaitė, Lilija Balulytė, Jokūbas Karaneckas ir Adrijonas

IV–V klasių mokiniai scenoje

Vaicekauskas deklamavo Kazio Bradūno eiles. Juos paruošė mokytoja Janina Macukonienė. Su vyresniųjų, II–III gimnazijos klasių moksleivių, grupe (Simona Zubavičiūtė, Julija

Balulytė, Silvija Liaukevičiūtė, Alicija Milončytė, Artūras Astrauskas, Dovydas Gudaitis, Adrijonas Nevulis, Povilas Černelis ir Vytas Kuliešius) mokytoja Irena Gasparavičiūtė paruošė poetinę kompoziciją „Ieškojimai“ pagal Henriko Nagio poeziją. Ši kompozicija iš konkurse dalyvavusių penkių laimėjo pirmąją vietą.

Beje, renginio vedėja buvo Punsko gimnazijos absolventė, mokslus tęsianti Vilniaus lietuvių namuose – Edita Vaicekauskaitė.

Lietuvių namų interneto tinklalapyje apie raiškiojo skaitymo konkursą rašoma: „Gal kartais tas lietuviškas žodis buvo ištartas ir ne visai taisyklingai, bet nuširdžiai ir jausmingai. Dėkojame visiems, padovanojusiems gražią šventę sau ir Vilniaus lietuvių namų bendruomenei.“

Gimnazistų poetinė kompozicija

AČIŪ TAU, MAMA!

JURGITA STANKAUSKAITĖ

*Ačiū Tau, mama, už tai, kad
man visada šypsaisi, nes tada ir
aš išmokstu šypsotis.*

*Ačiū Tau, mama, už tai, kad
visada pavaišini kavos puodeliu,
nes tik tada suprantu,
kad neverta gyvenime skubėti.*

*Ačiū Tau, mama, už ilgus pokalbius,
per kuriuos suvokiu, kad mokėjimas
bendrauti yra laimės pagrindas.*

*Ačiū Tau, mama, už tėtį, brolių ir
sesutę – už šeimą, per kurią kas die-
ną mokausi mylėti ir būti žmogumi.*

Kai žemė paleidžia į pasaulį gyvybę, pasipuošusią žalia ir balta spalvomis, tada suprantu, kad tai tikrai gegužė. Pats gražiausias laikas, sėjantis gamtoje pavasario žiedus, sklaidžiantis nepaprastai sodrius augalų kvapus. Motina gamta prikelia mus gyvenimui, pažadina

užsnūdusius veidus, atgaivina papilkėjusias akis. Galbūt todėl ir mes, žmonės, atsibundame kartu su gamta ir bėgame į lauką šukuoti žaluma besiklojančios žemės. Jeigu neužmirštam gamtos motinos, negalime užmiršti brangiausio pasaulyje žmogaus – mamytės. Nors pasaulis lepina jos širdį, dovanodamas byrančius vyšnių žiedlapius, bet niekas mamos taip nenudžiugina, kaip niekur nesukubanti vaiko šypsena prie puodelio kavos. Neverta bėgti, nes laiko nei nepasivysi, nei sugrąžinsi. Skubėjimas nutolina žmones, nuskausmina jausmus, užgniaučia atmintį, kurioje užmiega gražiausi dalykai. Todėl nesukubėkim, pajauskim ir prisiminkim, kad mama yra tik viena.

Balandžio 30 ir gegužės 1 dienomis Punsko lietuvių kultūros namuose vyko Motinos dienos skirtas koncertas „Čeltyčios ašaros“. Pagrindiniai jo

dalyviai – choreografinio sambūrio „Jotva“ šokėjai. Jų vadovė Kornelija Mauliūtė pasakoja, kad šis koncertas, tai tarsi kelių mėnesių (nuo rugsėjo iki gegužės) darbo vainikavimas. Ne be reikalo renginys trunka dvi dienas. Norima kuo didesniam skaičiui žmonių parodyti, kiek dirbta ir sukurta per pusmetį, bei pakviesti į koncertą visas mūsų krašto dukras, motinas ir močiutes. Tai joms skiriamas „Jotvos“ dalyvių pasirodymas, kuriam paaукotas nesuskaičiuojamas kiekis valandų ir begalė pastangų. Tad kodėl gi nors tą pirmąjį gegužės savaitgalį nesustojus, nepalikus visų darbų ir nepadovanojus dviejų valandų džiaugsmo sau ir savo mamytėms? Tikrai reikia nedaug, kad pasėtume atmintyje gražias gyvenimo akimirkas. Namai ir rūpesčiai, tai ne viskas. Mamytėms reikia atgaivos, o kas kitas, jei ne vaikai, gali tuo pasirūpinti? Verta pasiimti mamą už rankos ir nusiųsti ją į kartą metuose vykstantį Motinos dienos koncertą. Sugebame grožį susikurti patys. Nereikia ieškoti toli. Viskas yra čia pat. Šalia jūsų namų kelioms valandoms atsiveria pasakų ir legendų pasaulis, kurį mes, suaugusieji, užmiršome.

Šiomet susipažinome su Čeltyčios įvaizdžiu, kuris pasirodo lietuvių tautosakoje, ypač dainose. Manau, kad daugumai žiūrovų šis personažas nėra žinomas, kadangi tai mitinė būtybė, apdainuojama Žemaitijos senojo tikėjimo pasaulėžiūroje. Čeltyčia, tai undinė,

o kas kitas, jei ne vaikai, gali tuo pasirūpinti? Verta pasiimti mamą už rankos ir nusiųsti ją į kartą metuose vykstantį Motinos dienos koncertą. Sugebame grožį susikurti patys. Nereikia ieškoti toli. Viskas yra čia pat. Šalia jūsų namų kelioms valandoms atsiveria pasakų ir legendų pasaulis, kurį mes, suaugusieji, užmiršome.

Šiomet susipažinome su Čeltyčios įvaizdžiu, kuris pasirodo lietuvių tautosakoje, ypač dainose. Manau, kad daugumai žiūrovų šis personažas nėra žinomas, kadangi tai mitinė būtybė, apdainuojama Žemaitijos senojo tikėjimo pasaulėžiūroje. Čeltyčia, tai undinė,

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Paulos Rupinskaitės nuotr.

kurios ašaras Baltijos jūra kartkartėmis išmeta į krantą Lietuvoje. „Čeltyčios ašaros“ priminė mums Jūratės ir Kastyčio pasaką. Jūratė, tai Baltijos jūros gelmėse gyvenusi pati gražiausia undinė. Ji buvo įsikūrusi gintariniuose rūmuose jūros dugne. Jūroje žvejoti buvę nesaugu. Žvejus viliodavo išnyrančios į jūros paviršių nepaprastai gražiai dainuojančios undinės. Kartą drąsus žvejys Kastytis užmetė tinklą. Jūratė pasiuntė undines, kad šios išpėtų žvejį, jog negalima drumsti jūros ramybės ir gaudyti žuvų. Šis nekreipė dėmesio į jų kalbas. Jūratė nusprendė patikrinti, koks žvejys drįsta neklausyti undinių.

Pamačiusi Kastytį įsimylėjo, nors jai nebuvo galima pamilti žemiškos būtybės. Meilė palietė ir Kastyčio širdį. Pasidavė jai ir atsidūrė abu gintaro rūmuose. Apie tai sužinojęs dievų Perkūnas labai supyko. Pradėjo šaudyti į rūmus savo galingais žaibais. Kastytis žuvo, o Jūratė buvo prirakinta prie rūmų griuvėsių. Lig šiol ji verkia dėl nelaimingos meilės

pabaigos, o su ja ir jūros bangos.

Nors pasakos pabaiga yra liūdna, koncerte „Čeltyčios ašaros“ ji pakinta. Jūratė susitinka su Kastyčiu ir, kaip dažniausiai pasakose būna, gyvena ilgai ir laimingai, bet nėra nusakoma vieta. Tai užduotis žiūrovams – suprasti, kas norėta pasakyti žodžiais: „Pabust iš miego gera čia, juk taip ilgai miegojau. Kastyti mielas, gera čia. Ar krantas tai, ar rojus?“

Abu kartu klausosi paukščių ir lietaus, ragauja pieno ir medaus, žvelgia į jūrą iš viršaus... Koncerto dalyviai ir kūrėjai yra jauni žmonės, tad kodėl jiems nepakeitus istorijos, kurioje vietoj skausmo ir ašarų meilė byrėtų? Sakoma, kad gintariniai karoliukai, tai nekaltos ir tyros meilės lašai. Tad ir koncerte gėrėme ne sūrias ašarėles, o meilės lašelius, kurie sublizgėjo mūsų mamų akyse.

Renginio rėmėja – Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administracijos ministerija.

Paulos Rupinskaitės nuotr.

„Bendra veikla suvienija Lazdijų ir Seinų krašto lietuvių vaikus“

DALIA ASTRUSKIENĖ

Balandžio 20–25 dienomis Vysk. Antano Baranausko fondo „Lietuvių namai“ Seinuose jaunimo šokių grupė „Seina“ (vad. Alina Dzimida) kartu su Lazdijų meno mokyklos Veisiejų skyriaus kapela „Trepsiukai“ (vad. Irutė Gudebskienė) dalyvavo Tarptautiniuose šokių susitikimuose „Przygoda i przyjaciele“ (Nuotykis ir bičiuliai), kuris vyko Ribnyke, Silezijos vaivadijoje. O dalyvauti galėjome dėl to, kad įgyvendiname Lietuvos kultūros tarybos finansuojamą projektą „Bendra veikla suvienija Lazdijų ir Seinų krašto lietuvių

„Seinos“ vadovė Alina Dzimida

Dalios Astrauskienės nuotr.

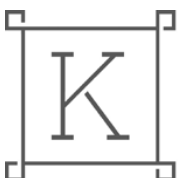
Išvykos dalyviai Krokuvoje

Dalios Astrauskienės nuotr.

vaikus“. Festivalyje pasirodė liaudies šokių kolektyvai bei instrumentiniai ansambliai iš Serbijos, Slovakijos, Čekijos, čečėnų tautinės mažumos jaunimas, gyvenantis Lenkijoje, ir mes – lietuviai. Šventės organizatorė, direktorė Anita Geratovska (Anita Geratowska) pasirūpino, kad ši viešnagė ilgai išliktų mūsų mintyse ir širdyse. Parūpino ir padovanojo mums labai geras apgyvendinimo sąlygas, maitinimą, nuostabią kelionę į Krokuvą bei Veličkos druskos kasyklas.

Visų šalių kolektyvai pristatė savo programas taip pat

miesto prezidentui Ribnyko rotušėje. Parsivežėme daug išpūdžių, susiradome draugų iš kitų šalių, pažinome jų kultūrą, užmezgėme naujus bendradarbiavimo ryšius. Daugiausia džiaugsmo kelia tai, kad mūsų šokėjai labiausiai susidraugavo su kartu keliavusiu jaunimu iš Lietuvos. Bendra repeticija prieš išvykstant į festivalį, pati kelionė ir bendra veikla jau suvienijo Lazdijų ir Seinų krašto vaikus, o dar tik bendro projekto pradžia. Atstovavome Lietuvai kaip vienas kolektyvas (kapela grojo, o mūsų jaunimas šoko). Buvome kaip viena didelė šeima. Kapelukė „Trepšiukai“ – ne vieno respublikinio ir tarptautinio konkurso nugalėtoja. 2015 m. balandį tarptautiniame konkurse „Giocvani Musicisti – Citta di Treviso“ (Italija) ji tapo III vietos laureate, tarptautiniame akordeonistų konkurse „Ascoltate 2015“ (Kaunas) – II vietos laureate, 2016 m. balandį kolektyvas Vienoje (Austrija) pelnė I laipsnio diplomą. Nors mūsų šokėjai negali pasigirti tokiais pasiekimais, dalyvaudami įvairiuose koncertuose, festivaliuose, peržiūrose ir susitikimuose ne tik savam krašte, bet ir greitime „širdies tėvynėje“ – Lietuvoje, įrodo begalinę meilę lietuvių liaudies muzikai ir šokiui bei kad savų tradicijų ir kultūros puoselėjimas ir išsaugojimas yra vertybė. Jie patys sako: „Šokis tai ne tik džiaugsmas ar kelionės. Tai taip pat savotiška gyvenimo pamoka, kurios metu mokomės siekti savo tikslų, neįžeidami vieni kitų, mokomės drąsos prisipažinti prie savo klaidų bei meilės ir pagarbos sau, artimiesiems, savo kultūrai, tradicijoms ir istorijai.“ Muzika jaudina visus, nepriklausomai nuo to, kokios kultūros atstovai esame. Tai meilei netrukdo skirtingos patirtys. Muzika ne skiria, o vienija.

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Pavasario mugė Punske

JOLANTA LATVIENĖ

Balandžio 30 d. Punsko savivaldybė ir Lietuvių kultūros namai suorganizavo pirmąją Pavasario mugę. Jos tikslas buvo parodyti, ką siūlo ne tik turistams Punsko kraštas ir jo žmonės. Mugės metu galima buvo įsigyti šių produktų: „Gando“ molio gaminių, Tado Sidaravičiaus medinių indų ir dirbinių, Danutės Vaznelienės papuošalų, Birutės Valinčiūtės muilo dirbinių, Ritos Kutilienės paveikslų, Danutės Bansevicienės ir Laimos Dubaitienės iš Lietuvos naminės duonos, Rasos Krakauskienės ir Jolantos Aleksienės sūrių, Mindaugo ir Petro Vitkauskų vyniotų ir lietuvių vaško žvakių. Buvo atvykę energetinio masažo specialistai iš Druskininkų.

Mugės metu Punsko mokyklos mokiniai parodė programėlę „Dzūkėliai“, pagrojo kapela „Alna“, vaikai

buvo parengę lauko žaidimų. Atidaryta Magdalenos Markevičienės audinių, servetėlių, pagalvių paroda. Nuo šių metų veiks galerija „Linas, grožis, sveikata“, kuria rūpinsis Kristina Kriūnaitė.

Renginyje buvę nemažai užsiėmimų vaikams ir jaunimui. Vyresnieji tapė aliejiniais dažais (P. Rupinskaitė, Ž. Kraužlytė, S. Marcinkevičiūtė). Jauniausieji turėjo progą išbandyti batiką. Šiuos užsiėmimus vedė Elė Grigutienė, Alicija Krakauskienė, Marytė Malinauskienė. Skaitymo pamokas vedė mokytoja Marytė Malinauskienė ir kt.

Balandžio 30 d. vėl atidarytas restoranas „Užeiga“, kur veikia keliaujančių knygų biblioteka (angl. bookcrossing).

Mugės akimirka

Jolantos Latvienės nuotr.

Apie knygos ir meno pavasarių Pavasario mugėje

MARYTĖ MALINAUSKIENĖ

Vieną gražią dieną susitikau Jolantą Latvienę, kuri pakalbino dalyvauti Pavasario mugėje, sakydama: „Pasakų kaimelis negali gyvuoti be pasakų...“ Mintis nuskambėjo gražiai, bet aš pagalvojau: „Knygos negali gyvuoti be mokytojų ir mokinių...“, ir grįždama paprasčiau vėją „užpūsti“ gerų bendradarbių. Ilgai laukti nereikėjo. Jau tą pačią dieną akiratyje atsirado trečiokai su savo auklėtojomis Irena Pečiulienė ir Natalija Kalkauskienė, Vidugirių pagrindinės mokyklos direktorė Onutė Malinauskienė, menininkė, floristė Elė Grigutienė, VI c klasės auklėtoja Alicija Berneckienė su savo mokiniais, lituanistė Vida Uzdilienė

su gimnazijos antromis klasmėmis, licėjaus mokytoja Alicija Krakauskienė su keletu talentingų moksleivių, buvusi mokytoja Elė Jurkiūnienė. Tartis daug nereikėjo. Visoms buvo aišku, kad Pavasario mugė taps, tarp kitko, knygos ir meno pavasariu. Mums talkinti pasisiūlė pati renginio organizatorė Jolanta, taip pat nauji „Užeigos“ savininkai Valinčiai, Petras Vitkauskas ir pagaliau visai netikėtai – ansamblis „Alna“. Visi dirbome grupėmis, kurios darniai įsiliejo į renginio visumą.

Diena pasitaikė graži ir saulėta. Renginį pradėjo „Alnos“ ansamblis, kuris trumpam sceną užleido Respublikinio konkurso „Tautosakos malūnas“ nugalėtojams, Irenos Pečiulienės auklėtiniams – III b klasės mokiniams. Vaikai dzūkiškai papasakojo apie žolynus ir smagiai palinksmino žiūrovus. Po koncerto trečiokai, talkinami „Alnos“ ansamblio muzikantų, vedė Punsko ir Seinų krašto žaidimus, kuriuose dalyvavo mugės lankytojai. Šie žaidimai ne taip seniai buvo nufilmuoti ir sukurti edukaciniai filmai, kurie atsirado „Mokytojo vadove III kl.“ bei portale scholaris.pl.

Tuo tarpu kita dalyvių grupė būrėsi prie svirnelio, kur Elė Grigutienė paruošė

Paula Rupinskaitė

batikos dirbtuvę. Stalelius su kvėpiančiu vašku ir teptukais tuojau apsupo vaikai ir jau nepaliko jų iki renginio pabaigos. „Batika – tai tapyba ant medvilninio audinio. Šis dažymo būdas buvo atrastas prieš 2000 metų. Pradžioje teptuku ant medžiagos brėžiame vašku raštą. Po to švriu teptuku uždedame dažus. Kai išdžiūsta – karštu lygintuvu vašką pašaliname. Ši technika panaši į margučių marginimą...“ – paaiškino Elė ir netrukus ant nutiestos virtutės suraibuliavo daugybė spalvotų skirtukų. Juk skaitomos knygos be jų apsieiti negali, nes kampelių jau niekas nelanksto...

Mūsų mokiniai mėgsta klausytis skaitomų knygų ir patys vis mieliau

Birutė Valinčiūtė su savo muilo dirbiniais

skaito, nes sakoma – „knygas skaityti madinga“. Mugės lankytojai matė vaikus, jaunimą, bendraujančius vienas su kitu ir dar viena drauge – knyga. Pradžioje mugės dalyviai išklusė „Pasakos apie pasakėlę“, kurią paskaitė buvusi mokytoja Elė Jurkiūnienė. Vėliau skaitė Vidugirių mokyklos mokiniai: Aneta ir Viktorija Čerlionytės, Viktorija ir Daiva Marteckaitės, Patricija Valinčiūtė, Justina Rėkutė, Sandra Pachucikaitė, Donatas Krakauskas, Beata Aleksaitė, Ieva Kalinauskaitė, globojami mokytojos Irenos Mackevičienės. „Jie pristatė savo mėgstamiausių pasakų ištraukas bei „Lietuvos vaikų pasakų knygą“, kurioje išspausdintos, tarp kitko, ir jų pačių sukurtos pasakėlės. Mokiniai skaitydami norėjo paskatinti ir kitus, parodyti, kad skaityti verta ir smagu“, – sakė mokyklos direktorė Onutė Malinauskienė.

O kad skaityti tikrai verta ir smagu, įrodė lenkiškos VI klasės mokiniai. Jie vieni pirmųjų pasirodė mugėje. Po pažastimi laikydami knygas, linksmai pabėgioję po kalną, susibūrė prie židinio, kad ramiai paskaitytų. Pasiruošę buvo labai stropiai.

Rita Kutilienė

Klausytojams prigalvojo užduočių ir siurprizų, tik gaila, kad viskam pritrūko laiko, nes dar norėjosi ir tapyti, ir skirtuką pasigaminti... Pramogų buvo tikrai daug.

Jaunesniesiems neužsileido ir gimnazijos moksleiviai. Lietuvių kalbos mokytojos Vidos Uzdilienės paskatinti, pasidaliję vaidmenimis, jie žaviai skaitė apie Šerloką Holmsą, K. Binkio „Atžalyno“ fragmentus, pasaką „Mergina, kuri pergudravo karalių“, šmaikštų apsakymą apie mokyklos direktorių, kuris su savo

mokytojais gudriai sugalvojo nemo-kyti vaikų.

Mokiniai scenoje, kieme, su knygomis ir nuostabiais darbeliais patraukė ir filmuojančio Sigito Birgelio dėmesį. Jis, rimtai nusiteikęs, pripažino mokinių pastangas ir įamžino juos virtualioje erdvėje.

Gražu matyti moksleivius su knyga, nes žinia: jeigu jaunas skaito, suaugęs mokės galvoti, spręsti, pasirinkti, kurti... Kūrybos, meno želmenys buvo čia pat, greta. Tai Punsko licėjaus talentingos moksleivės, pradedančiosios tapytojos Paula Rupinskaitė, Živilė Kraužlytė, Silvija Marcinkevičiūtė ir fotografė mėgėja Silvija Pečiulytė. Jos atvyko į mugę su mokytoja Alicija Krakauskiene. Savo kūriniais, profesionaliai tapomais ant gamtoje išdėstytų molbertų, įkvėpė VI c klasės mokines nutapyti tikrą paveikslą, kurio centre išdygo stebuklinga gėlė.

Moksleiviai, apdaliję klausytojus dvasiniu penu, humoro pyragais, patys buvo pavaišinti burnoje tirps-tančiais „Užeigos“ patiekalais. Ir aš ten buvau, kukulius valgiau, kompotą gėriau, per barzdą varvėjo, burnoj neturėjau... O rimtai kalbant – dar kartą įsitikinau, kad nuostabu atsirasti būryje žmonių, kurie savo darbą laiko aistra.

Mugėje

Atkurtai Lietuvai 100: Įkvėpti ateities

Nors Lietuvos valstybingumo ištakos siekia daugiau nei 1000 metų, 2018 m. Lietuva minės atkurtos valstybės 100 metų jubiliejų. 1918 m. pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas yra milžiniškas žmonių, nepabūgusių prisiišti atsakomybę už savo valstybės ateitį, laimėjimas.

Svarstoma, kaip turėtų būti minimas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis.

Šimtmečio šventės pamatinė idėja – „Įkvėpti ateities“. Tikėjimas ateitimi mūsų tautą lydi daugiau nei 1000 metų – nuo Lietuvos valstybės ištakų. Lietuvos žmonės šimtmečius kūrė valstybę, kurioje galima jaustis laisvai ir nevaržomai, dalytis savo kūryba ir pasiekimais su visu pasauliu. Nors mūsų istorijoje buvo ir tamsių periodų, tikėdami ateitimi visada rasdavome jėgų pakilti. Šio tikėjimo vedini 1918 m. atkūrėme nepriklausomą Lietuvos valstybę ir taip žengėme pirmą žingsnį modernios valstybės link.

Pasitinkant 100 metų jubiliejų, tikimasi visuomenės, taip pat išėivijos, įsitraukimo į šventinius renginius ir

iniciatyvas. Todėl visi šventiniai renginiai bus skiriami žmonėms bei jų idėjoms. Minint valstybės atkūrimo šimtmetį, bus siekiama didinti visuomenės socialinę ir pilietinę atsakomybę, skatinti savanorišką veiklą ir taip ne tik toliau stiprinti valstybingumo idėją, bet ir įtvirtinti modernios ir kūrybiškos valstybės įvaizdį.

Vizualinio identiteto autorius, komunikacijos agentūros „New!“ įkūrėjas Tomas Ramanauskas sako, jog Lietuva šią ypatingą progą turi švęsti aukštai iškėlus galvą ir pasipuošusi ženklu, kuris yra pasaulinių tendencijų prieky, žvelgiantis į ateitį, rodantis, kokia ambicinga yra šalis. „Norėjome sukurti tai, kas sklis, ką institucijoms ir šalies piliečiams bus galima laisvai ir lengvai naudoti ir kad tai nebus tik logotipas, o visa vizualinės komunikacijos sistema“, – sako idėjos autorius.

Pagrindiniai koncepcijos idėjos elementai – kūryba, dalijimasis ir atsakomybė – atitinka Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ įtvirtintas svarbiausias vertybes – atvirumą, kūrybingumą ir atsakomybę.

Išeidamas iš karčiamos, Napoleonas tarpduryje susitiko šeimininkę. Jis nusišypsojo ir atsisveikindamas pasakė: „Adieu, baba“. Kaip matome, nors imperatorius Rusijoje ir prarado daugybę kareivių, bet savo žodyną neabejotinai praturtino. Prie karčiamos privažiavo trejos rogės. Į pirmąsias sėdo Napoleonas su savo tarnu generolu Rapu ir pulkininku Vonsovičiumi. Kitose rogėse įsitaisė Kolenkuras su generolu Sokolnickiu ir dar vienu karininku. Trečiose buvo sukrautas bagažas ir sėdėjo dar du karininkai. Subprefektas Laurynas Ivaškevičius nespėjo susiruošti iki Napoleono išvykimo, todėl imperatorius su savo palyda pusvalandį jo laukė prie miesto ribos ir išvažiavo į Augustavą tik atvykus L. Ivaškevičiui su nedidele ginkluota grupe.

Augustave Napoleonas padėkojo subprefektui už saugią kelionę ir patikino, kad to nepamirš ir jam atsidėkos. Ir tikrai savo pažado nepamiršo. 1814 m., jau būdamas tremtyje Elbos saloje, diplomatinio pašto atsiuntė L. Ivaškevičiui labai brangų žiedą. Maždaug colio skersmens ametiste buvo išraižyta Napoleono monograma – didžioji „N“ raidė po iš smulkių deimantų sudaryta imperatoriška karūna. Monogramą juosė vidutinio dydžio briliantų ratas. Varšuvos juvelyrai tą žiedą buvo įvertinę 1500 rublių sidabru. Tiktai L. Ivaškevičius, prispirtas nepriteklių, buvo priverstas žiedą parduoti už 400 talerių.

Atvykęs į Varšuvą, Napoleonas pernakvojo viešbutyje ir kitą dieną po susitikimo su savo įgaliotiniu Varšuvos kunigaikštystėje Pradtu išvažiavo į Paryžių.

Savo atsiminimuose B. Butkevičius mini ir Marijampolės pašto viršininko Mikuličiaus pasakojimą apie jo susitikimą su Napoleonu. 1812 m. gruodžio 6 ar 7 dieną Napoleonas su Kolenkuru atvyko iš Kauno į Marijampolę. Pasikvietęs Mikuličių, vertėjaujant pulkininkui

1812 metai Seinų apylinkėje

VIRGINIJUS OŽELIS

Vonsovičiui, nurodė jam vykti pašto traktu iki Varšuvos ir kiekvienoje pašto stotyje paruošti arklių pamainą. Imperatorius prašė neatskleisti jo tapatybės ir arklių pamainą užsakinėti Kolenkuro vardu. Jis sakė, kad patiki Mikuličiui savo saugumą ir gyvybę, nes jeigu priešai sužinotų apie Napoleono kelionės maršrutą, tai gyvas jis Varšuvos nepasiektų. Mikuličius prisiekė padarysias viską, ką tik galėsias, kad imperatorius saugiai pasiektų Varšuvą.

Napoleono kelionė nuo Marijampolės iki Varšuvos vyko sklandžiai. Tik tai prie Raigardo Mikuličius nugirdo dviejų žydų pokalbį apie netoliese pasirodžiusius kazokus. Jis perspėjo imperatorių apie gresiantį pavojų, bet gandai nepasitvirtino, ir Napoleonas su savo palyda saugiai pasiekė Varšuvą.

Armand Caulaincourt

Varšuvoje Napoleonas paėmė iš savo įgaliotinio Pradto 25000 frankų ir įteikė juos Mikuličiui. Kad ir ką būtų kalbėję apie imperatorių jo priešai, šykštus jis tikrai nebuvo. Parkeliavęs namo į Marijampolę, Mikuličius jau rado rusų kariuomenę ir administraciją. Administracijos viršininkas, sužinojęs, kad Mikuličius padėjo Napoleonui, įsakė jį suimti ir išvežti į Vilnių. Iš Vilniaus Mikuličius buvo ištremtas į Sibirą, kur praleido dvejus metus. Apie 25000 frankų auksinėmis monetomis likimą istorija nutyli.

Rusams užėmus Varšuvos kunigaikštystę, B. Butkevičius tęsė mokslus Seinų licėjuje. Jam jau baigiant mokytis 1815 m. po Vienos kongreso Varšuvos kunigaikštystė buvo panaikinta. Didžioji jos dalis įėjo į Rusijos imperijos sudėtį kaip autonominė Lenkijos karalystė. Tokie politiniai ir teritoriniai pokyčiai pakeitė ir B. Butkevičiaus būsimą karjerą. Jam ir dar vienam bendramokslui už gražų kaligrafišką raštą buvo paskirta 120 talerių metinė stipendija. Su perspektyva dar dvejus metus gauti po 300 talerių mokslui užsienyje. O po to garantuotas darbas Saksonijos karaliaus ir Varšuvos kunigaikščio Fridricho

Napoleonas žiemą

Augusto kanceliarijoje. Neliko kunigaikštystės, neliko kanceliarijos ir B. Butkevičius vietoj valdininko karjeros turėjo pasirinkti dvasininko kelią.

Apie šiuos įvykius savo atsiminimuose rašė ir Kolenkuras. Jis mini Marijampolės pašto viršininką ir Napoleono apsilankymą Seinuose. Daug kas jo atsiminimuose patvirtina ir B. Butkevičiaus pasakojimus. Tik tai Kolenkuras daugiau aprašo savo pokalbius su Napoleonu, mažiau minėdamas vietovių pavadinimus ir žmonių pavardes. Jeigu skaitytojams bus įdomu, yra galimybė papasakoti, kaip minėtus įvykius matė kitas žmogus – Armanas Augustinas Lui de Kolenkuras.

Gegužės 28 d. 2016 m.

Žagariuose III bažnytinių chorų susitikimai

**11.00 val. šv. Mišios Žagarių bažnyčioje
šventinis chorų koncertas,
agapė šventoriuje.**

Rėmėjai

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Podlaskie

Organizatorius

Lenkijos lietuvių šv. Kazimiero draugija

*Dienos barstė džiaugsmo ir skausmo žiedlapius,
tarsi rudeniniai lapai biro rūpestėliai,
kaip vanduo skubėjo Jūsų metai.
Nusinešė jie jaunystės nerimą,
pastatė ir sugriovė ne vieną svajonių pilį,
tačiau mainais padovanėjo
gyvenimišką jį patyrimą ir išmintį.
Mieloji mama, žmona, močiute,
tegul netruks Jums gražių akimirų kasdienybėje,
o tolesnis metų bėgimas lai niekada
nepakeis Jūsų akių ir širdies šilumos.
Lai rankos greit nenuvargsta,
o metai tolyn eina mažais, mažais žingsniukais.*

70-ojo gimtadienio proga mamą,
žmoną, močiutę **Moniką Pečiuliene**
iš Pelelių sveikina

*Vyras, dukros, sūnūs ir anūkai
su šeimomis*

*Gražiausių metų leiskit palinkėti.
Te niekados nebus rudens,
Pavasariai tebus džiaugsmu nusėti
Ir laimė širdyje visad gyvens.
Giedrų dienų Jums palinkėsime,
Daug sukakčių sutikti dar,
Pačių gražiausių metų, meilės,
Laimingai ir ilgai gyvent.*

Gerbiama **Julija Vaišnorienė**
iš Avižienių, nuoširdžiai sveikiname Jus
su 90-uoju gimtadieniu.

*Artimieji, Avižienių bendruomenė ir
Seinų saviveiklininkai*

*Tau, mamyte, dėkoju už viską:
Už gerumą ir tą rūpestėlį.
Na ir kas, kad šerkšnas plaukuose,
Juk šalna dar širdies nesugėlė.
Kaip gerai, kad esi tu pasauly,
Kad galiu prie Tavęs prisiglausti,
Tu vienintelė moki suprasti,
Tu vienintelė moki atjausti.*

Vardadienio ir Motinos dienos proga
šiemet 74 metų sulaukusią brangią
mamą **Eleną Šarkienę**, gyvenančią
Seinuose, sveikina

*Dukra Gražina su vaikais ir
anūkais iš Eglinės*

*Gegužės 23 d. Petronėlė Sinkevičienė
iš Punsko švęs 85 metų jubiliejų.*

*Miela Mama, Močiute ir Prosenėle,
Juk buvo jau visko – ir sausros, ir šalnos
Ne kartą užgriūdavo Jūsų pečius.
Užaugo vaikai, o dabar ir anūkai
Atvyksta rečiau ir tikrai į svečius.
Bet šiandien į Jūsų gyvenimą margą
Sugrįš praeitis su gražiausiom dainom,
Ateis pasidžiaugti, pamiršusi vargą,
Gražiom, turiningom, laimingom dienom.
Gražins glėbį meilės, kurią išdalinos
Per metų daugybę iš savo širdies,
Ir lenksis prie kojų, ir kels taurę vyno,
Ir saugančios Dievo palaimos linkės.*

Jus sveikina

Šeima ir artimieji

„Ką tai reiškia „gyvenimo prasmė“? Jos nėra atskirai nuo manęs ir nuo visuomenės, kurioje gyvenu. Vadinasi, tiktai išreišdamas save vienu ar kitu darbu, priimtinu, naudingu, reikalingu visuomenei, aš deklaruojau savo individualų gyvenimo prasmės suvokimą.“ (Just. Marcinkevičius)

Petras Gintautas Vitkauskas, Punsko Kovo 11-osios bendrojo lavinimo licėjaus 1992 metų absolventas, sumokėjo visą sumą už naujos mokyklos vėliavos pagaminimą. Ankstesnėje vėliavoje neaktualus tapo mokyklos pavadinimas.

Gerb. Petrai,

nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą ir dosnumą. Jūsų geros valios dėka mūsų licėjaus bendruomenė galės džiaugtis nauja vėliava dar ilgus metus.

*Punsko licėjaus bendruomenės vardu
Direktorė Irena Marcinkevičienė*

Šių metų birželio 25 dieną Punsko Kovo 11-osios licėjus minės garbingą 60-ies metų jubiliejų. Nuoširdžiai kviečiame atvykti visus mokyklos absolventus.

Šventės pagrindinio renginio birželio 25 d. programa:

11 val. – šv. Mišios Punsko Švč. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo bažnyčioje

12 val. – iškilnių pradžia Punsko lietuvių kultūros namuose

14–16 val. – pietų pertrauka

16 val. – šventinis koncertas Punsko lietuvių kultūros namuose

19 val. – absolventų ir svečių vakaronė Punsko Kovo 11-osios licėjuje

Registracija į vakaronę iki birželio 15 d. Norinčius dalyvauti vakaronėje prašom:

1) įmokėti į „jubiliejinę“ banko sąskaitą (BS Sejny o/Puńsk 41 9354 0007 0071 0700 0818 0002) už vieną asmenį 80 zł, pažymint „įmoka vakaronei“;

2) informuoti apie dalyvavimą vakaronėje vienu iš būdų: el. paštu irenanevulienne@gmail.com ar licpunska@gmail.com; tel. 87 56 55 736; asmeniškai licėjaus raštiniėje; per klasių atstovus.

Kilus klausimų, prašom kreiptis į mokyklos raštinę.

UAB SANTAKOS KALVIAI

Metalo tekinimas, frezavimas, virinimas, litavimas, žemės ūkio technikos remontas, priekabų gaminimas, kalvystės darbai.

Dirbame visą savaitę.

Santakos kaimas, Kalvarijos savivaldybė,
tel. +37061823333, +37061463333

UAB „SŪSMEDA“

Pjauname statybinę medieną pagal užsakovo pateiktus matmenis.

Pristatome į vietą.

Geros kainos.

Sūsninkų kaimas, Kalvarijos savivaldybė
Tel. +37068261505

IŠNUOMOJAMOS PATALPOS

Buvusios Valsčiaus kooperatyvo parduotuvės pastate Navinykuose išnuomojamos patalpos verslui ir butas (pastogėje).

Teirautis tel. 575654910

BRANGIAI SUPERKAMOS SRAIGĖS

Vidugiriai 40 ir Trakiškės 4
(Valsčiaus kooperatyvo bazė).

Teirautis tel. 509994305

PUNSKO LIETUVIŲ KULTŪROS NAMAI

kviečia į XIV solistų ir duetų lietuviškų dainų konkursą
„DAINORĖLIS“.

Pagal amžių dalyviai bus suskirstyti į 4 grupes: ikimokyklinio amžiaus; I–III klasių mokinių; IV–VI klasių mokinių; gimnazistų.

Dalyvis privalo paruošti vieną pasirinktą, jo amžių atitinkančią dainą.

Jam gali akompanuoti paties

pasirinktas akompaniatorius, galima naudotis fonograma ar kūrinių atlikti a cappella.

Dalyvius stebės komisija. Ji išrinks ir apdovanos talentingiausius ir geriausiai pasiruošusius atlikėjus.

„Dainorėlis“ vyks 2016 m. birželio 5 d. (sekmadienį) 14 val.

Jeigu norinčiųjų dalyvauti bus didelis būrys, rengsime atranką.

Ji vyks gegužės 24 d. (antradienį) 16 val. Lietuvių kultūros namuose.

Atrankos metu organizatoriai nuspręš, kurie vaikai dalyvaus „Dainorėlio“ konkurse.

**Norinčiuosius prašom užsirašyti iki gegužės 23 d. asmeniškai arba
tel. 87 5161 032.**

LANGŲ GAMYBOS ĮMONĖ ĮDARBINS PARDAVIMO SPECIALIŠTĄ**Reikalavimai:**

- puikus lietuvių kalbos mokėjimas (raštu ir žodžiu),
- aukštasis išsilavinimas (geriausiai techninis),
- profesionalus naudojimasis kompiuteriu (programos CAD įvaldymas).

Siūlome:

- darbo sutartį įmonėje, kuri yra lyderė langų gamybos srityje,
- stabilų įdarbinimą ir galimybes ugdyti gebėjimus.

Įdarbintas asmuo privalės projektuoti ir įkainoti langų projektus įmonės biure Choroščėje, Balstogės priemiestyje.

Susidomėjusius asmenis prašom siųsti savo CV su nuotrauka adresu
pcw@abakus-okna.com.pl.

Tel. +48512237869

Lietuvos žiniasklaida

2016 04 24 – 05 10

Kalafioras, kalafioras ir kalafioras... Ši daržovė Lietuvos žiniasklaidoje šįkart buvo pagrindinė „veikėja“, aplenkusi net politikus, intensyviai besiruošiančius artėjantiems rinkimams į parlamentą.

Žmonės dar prieš euro įvedimą baiminosi, jog įvedus naują valiutą pakils kainos. Aukščiausioji šalies valdžia ramino, jog to tikrai nebus, nes tam „nėra objektyvių priežasčių“. Deja, kainos, nepaisydamos politikų pažadų, kilo, nors statistikos specialistai tai neigė. Pirkėjai dėl to vis pasiguosdavo vienas kitam, apie tai parašydavo žiniasklaida, tačiau visa tai tarsi susigerdavo į smėlį.

Naują piliečių pasipiktinimo beprotiškai išaugusiomis kainomis bangą sukėlė vieno portalo skaitytojo rašinys apie kalafiorų kainą prekybos centre, kuri, palyginti su praėjusiais metais, smarkiai pakilusi ir siekia apie 3,5 euro už kilogramą. Į tai reagavo dainininkas ir įvairių renginių dalyvis bei vedėjas Marijonas Mikutavičius, kuris socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje paskelbė savo įrašą apie tai, ką jis mano apie kainų kilimą Lietuvoje. Vien per pirmąsias 25 minutes įrašas sulaukė žaibiškos reakcijos. M. Mikutavičiaus nuomonę perteikė ir daugelis portalų.

„Žinot, kai dalis mūsų piliečių daužė Seimo langus, mažčiau, kad tai išpuolis prieš savo valstybę. Bet taip pat mažčiau, kad gal to nebūtų, jei ta Valstybė nors truputį bandytų su žmogumi kalbėtis. Gal jis jos nepaliktų taip lengvai, jeigu tas mitinis darinys Valstybė, jei tas abstraktus šaltas cementinis dramblys kartais pabandytų prisėsti šalia ir kaip vaikui daug ką paaiškinti ir papasakoti.

(...) Aš buvau tarp tų įsitikinusių,

kad euras didelės įtakos kainoms nepadarys. Gal tiksliau būtų pasakyti – nemaniau, kad po euro įvedimo kainos kils taip stipriai. Bet, ir nė kiek ne gėda pripažinti, klydau. Ir vaikščiodamas tarp prekystalių vis dažniau pradėjau stebėtis. Ne piktintis, o stebėtis tuo, kaip greitai jos kyla. Ir jeigu tuo stebiuosi aš, kuris kaip ir dažnas pasiturintis žmogus tų kainų niekada nepastebėdavau, tai kaip turėtų jų nekęsti tas, kuriam dabar blogas finansinis etapas. Aš juos matau tarp savo pažįstamų, matau giminėję ar Feisbuke. Jie turi absoliučią priežastį piktintis. Kodėl su jais niekas nekalba? Su mumis niekas nekalba?“ – rašė M. Mikutavičius.

O tada sujudo sukunkuliavo internetas, o iš paskos ir žiniasklaida, žmonės lygino kainas čia ir Lenkijoje, Vokietijoje, Norvegijoje, netgi Turkijoje. Be abejo, nepamiršdami palyginti ir atlyginimų.

Tokios piktų žodžių lavinos apie prekybininkus bei neva su jais susidėjusius politikus seniai neteko skaityti. Žiniasklaidoje nuomonę reiškė ir kai kurie ekonomistai, prekybininkai, kurie – priešingai – teigė, jog kainos kilo labai nedaug arba jos netgi didesnei daliai prekių mažėjo.

„Pritariu M. Mikutavičiui: štai ką aš galvoju apie kainas Lietuvoje“. Taip pavadintą vieno studento laišką apie gyvenimą ir kainas Lietuvoje išspausdino portalas delfi.lt. „Pritariu Marijui, tiesą pasakė, kainos kyla, ir stipriai. (...) Bendroje sumoje mano išlaidos procentais per ketverius metus pakito 72 %, o Lietuvoje minimalūs atlyginimai augo nuo pirmo kurso man studijuojant apie 40 % (nuo 250 iki 350 eurų), bet čia – neatskaičius mokesčių, taigi, realiai

mažiau. Nuo mūsų atlyginimo nuskaito mokesčius, sumokam PVM, kai perkam maistą, tai klausimas, kaip įmanoma išgyventi? (...) Valdžioje nebe tie žmonės turi būti, nebe „homosovietikus“, kurie augę tarybinėje valdžioje ir matę, kaip vienas luomas gerai gyvena, o kiti eilėje laukia dešros nusipirkti. Reikia keisti valdžią – valdžioje turi būti žmonės, gimę jau nuo 1985 m., o ne seniau. Tad rinkimuose nebalsuosiu tol, kol neatsiras valdžioje naujų žmonių, naujų pažiūrų, naujų vėjų, o ne tų pačių, jie nieko nesugeba. Valdžioje turi būti ne politikai, o lyderiai.“

Kas kaltas – dėl kainų pasipiktinę gyventojai ar statistika? Apie tai LRT radijo laidoje kalbėjo finansų analitikas Valdemaras Katkus.

Įvedus eurą, daugeliui Lietuvos žmonių gyvenimas iš tiesų pablogėjo, o statistika to nerodo, nes ji naudoja netinkamus vertinimo kriterijus. Taip teigė V. Katkus. Anot jo, infliacija, kuri dabar naudojama vertinant kainų lygį Lietuvoje, nėra tinkamas rodiklis, nes jis apskaičiuojamas kaip kainų augimo vidurkis ir neparodo, kaip keitėsi konkrečių prekių ar paslaugų kainos. „Kai laikomasi šio vidurkio, susiklosto seno anekdoto situacija – yra vienas kotletas ir du valgytojai ir, jei vienas suvalgė kotletą, o kitas liko alkanas, tai vidutiniškai abu suvalgė po pusę kotleto“, – aiškino analitikas.

V. Katkus pastebėjo, kad žmonėms itin aktualu išaugusios pragyvenimo sąnaudos, kurios turėtų būti skaičiuojamos kitaip, nei tai daroma dabar. „Bandyti pritaikyti infliacijos rodiklį įvairioms socialinėms grupėms, turinčioms skirtingas pajamas ir vartojimo krepšelius, yra absurdas. Atsiranda

didžiulis nesusikalbėjimas, nes euro entuziastai yra bankininkai ir valdžios atstovai, kurie laikosi įsikibę šio vieno rodiklio“, – sakė specialistas.

Vyriausybės vadovas Algirdas Butkevičius dėl masinio nepasitenkinimo pakilusiomis kainomis pareiškė savo nuomonę: „Statistikos departamento pateikiamoje informacijoje apie kainų pokyčius didelių svyravimų kas mėnesį nėra, tačiau žmonės pastebi, jog kai kurių maisto produktų kainos išaugo gerokai. Mes suprantame, kad gali būti svyravimų dėl naftos kainos, dėl eksporto situacijos, pasaulinės rinkos tendencijų – tačiau tai, koks didelis kainų pokytis matomas kai kuriose prekybos vietose kai kurioms prekėms, stebina ir kelia klausimų.“

Tuo metu socialiniuose tinkluose piliečiai buvo raginami boikotuoti didžiuosius prekybos tinklus ir kelias dienas ten nieko nepirkti. Pritariančiųjų šiai iniciatyvai atsirado apie 100 tūkstančių, 30 tūkstančių teigė neisiantys tas dienas į didžiuosius prekybos tinklus. Buvo ir raginančiųjų imtis dar griežtesnių akcijų – daužyti parduotuvių langus.

Kaip jau ne kartą buvę, kai tik Lietuvos piliečiai imasi kokių nors ryžtingesnių veiksmų, atsiranda visa tai siejančių su Lietuvos politiniu gyvenimu, šįsyk – su artėjančiais rinkimais. Tačiau būna ir tokių, kurie visame tame įžvelgia užsienio įtaką. Taip atsitiko ir su raginimu boikotuoti prekybininkus. Šįkart tokie įtarūs pasirodė „Maximos“ vadovai, kurie dėl to netgi nutarė kreiptis į Valstybės saugumo departamentą. Tačiau po kelių valandų nuomonę pakeitė. „Pasirodęs pranešimas apie „Maxima“ ketinimus kreiptis į Valstybės saugumo departamentą ir kitas institucijas su prašymu ištirti, ar diskusijos apie brangstančias prekes Lietuvoje nėra Rusijai palankių jėgų darbas, yra apmaudi klaida. Noriu nuoširdžiai atsiprašyti Lietuvos žmonių už tokį pareiškimą“, – pranešime

spaudai teigė „Maxima LT“ generalinis direktorius Žydrūnas Valkeris.

Nemalonumų šįkart sulaukė Lietuvos banko (LB) vadovas Vitas Vasiliauskas. Apie tai, kad jo pavardė yra tarp visame pasaulyje nuskambėjusių „Panamos popierių“ („Panama Papers“), parašė portalas 15min.lt, kurio žurnalistas Šarūnas Černiauskas bene vienintelis iš Lietuvos įtrauktas į tarptautinį žurnalistų tyrimą dėl ofšorinių kompanijų veiklos Panamoje.

„Aiškėja, kad prieš tapdamas centrinio šalies banko vadovu jis turėjo įgaliojimus veikti ofšorinės įmonės, susijusios su Rusijos milijardieriumi Nikolajumi Cvetkovu, vardu, – rašė portalas. – (...) V. Vasiliauskas neneigia dokumentų autentiškumo ir pripažįsta konsultavęs ne vieną ofšorinę įmonę. Tačiau LB vadovas tikina nepadaręs nieko neteisėto ar amoralaus, o prie Rusijos oligarcho sąskaitų teigia neprikišęs nė piršto. (...) 15min turimi duomenys rodo, kad 2006 m. spalį „Redder Investments“ statybiniai direktoriai įgaliojimą išrašė trims žmonėms iš garsios advokatų kontoros: V. Vasiliauskui, Rūtai Dageytei (dabartinė pavardė – Švedrauskienė) ir Romai Dermeikienei.

Priešingai nei daugelis įgaliojimų, su kuriais tenka susidurti „Mossack Fonseca“ dokumentuose, šis dokumentas trims lietuviams suteikė labai ribotas teises veikti „Redder Investments“ vardu. Įgaliojimas apsiribojo sąskaitų atidarymu lietuviškame SEB banke ir duomenų, reikalingų sąskaitų valdymui, gavimu. (...) V. Vasiliauskas buvo įgaliojtas veikti dar N. Cvetkovo valdomos „Uralsib“ grupės naudai.“

Pats LB vadovas žiniasklaidai visą laiką tvirtino: „Nieko neteisėto nedariau“. Vis dėlto Seimo Socialdemokratų frakcija nutarė pasikviesti V. Vasiliauską į posėdį dėl jo anksčiau veiklos.

Seimo nariai sakė norintys išsiaiškinti, kokią atsakomybę turėtų priimti V. Vasiliauskas kaip LB

valdybos pirmininkas ir buvęs Prezidentės rinkimų štabo vadovas, konsultuodamas V. Putinui artimus Rusijos verslininkus lengvatinio apmokestinimo klausimais ir turėdamas įgaliojimus veikti jų vardu; ar apskritai tokie ryšiai su kitos šalies oligarchais nediskredituoja dabartinės LB vadovo pareigybes.

Tačiau viena bėda – ne bėda. Prieš kelias dienas dienraštis „Lietuvos rytas“ dar paskelbė turįs įrašus, kuriuose vienas vilnietis, girdamasis pažintimi su LB Priežiūros tarnybos viršininku Vytautu Valvoniū, iš kredito unijos reikalavo 50 tūkstančių eurų kyšio. Dienraštis rašė, kad turi tai įrodančius V. Valvonio ir jo draugo Andriaus Labunsko pokalbių įrašus.

Atsakinėdamas Seime į parlamentarų klausimus apie „Panamos popierius“, V. Vasiliauskas buvo paklaustas ir apie tai. Jis tvirtino, kad visiškai pasitiki savo pavaldiniu ir kreipsis į dienraštį dėl informacijos paneigimo.

„Mūsų giliu įsitikinimu, tokių pokalbių nebuvo ir negalėjo būti. Tiek bankas reaguos kreipdamasis į teisėsaugos institucijas, tiek mes, kaip fiziniai asmenys, kaip banko darbuotojai, kreipsimės. „Snoro“ istorijos kontekste aš esu kreipęsis į teismą ir laimėjau bylą dėl netiesos sakymo toje žiniasklaidos priemonėje. Analogiški žingsniai bus atlikti ir šiuo atveju“, – bankininko žodžius perėikė žiniasklaida.

„Jei pasirodys kitaip, be jokios abejonės, bus priimti kiti sprendimai. Bet aš neturiu pagrindo nepasitikėti ne tik tarnybos vadovu, bet ir žmonėmis, kurie inspektavo kredito uniją“, – teigė jis. V. Vasiliauskas pažadėjo priimti asmeninę atsakomybę, jei paaiškėtų, kad V. Valvoniū jis pasitiki be reikalo. O apie ryšius su Rusijos oligarchu kalbėjo: „Esu konsultavęs įmonių grupių ir jų struktūrinių vienetų atstovus banko sąskaitų atidarymo Lietuvoje klausimais.“